

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Margarita Evangelica

Essche, Nicolas van

Coloniae, 1545

Et virtutib. Theologicis, cardina: & moralib. 14

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49323](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49323)

MARGARITAE EVANG.

bonum aliquod ex mala verecundia omittere debent: & tunc in luctu & pressura sua cōsolabuntur. ¶ Beati qui esuriunt & sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur. Ex amore nanque Dei sanctam, virtuosam & iustam vitam appetent, quatenus et iustitiam amare, et iniquitatem odio habere possint: sicq; a Deo in æternum benedicere mereantur. ¶ Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam cōsequentur. Hic sane admonetur, quod hilariter & liberaliter ea, quæ illis a Deo concessa sunt, quæque proximis in corpore & anima necessaria sunt, illis impartiri debeant. ¶ Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum cœlorum. Vbi docentur neque odire debere eos qui mala inferunt, sed sequi potius euangelicum illud domini consilium, dicentis: Benefacite his qui oderunt vos. Orate pro persecuentibus vos: Qui ergo sic propter iustitiam patiuntur, illi regno Dei hic per fidem in gratia, & postmodum per speciem in gloria perfuerunt.

Qualiter anima virtutibus exornetur.

Cap. XIII.

Porro, ut ad hoc, de q̄ dicere cœperamus, revertamur, ad cōparationem videlicet spiritalem hominis cum templo, super firmam illam petram Christum (qui Deus est & homo) superædificare nos oportet. Super hanc (inquam) firmam petram et immobilem deitatis montem superædificare debemus, ita videlicet ut humanitas nostra in deitatem ingrediatur, & per deitatis adiutorium humanitatem Christi sequatur. Sane quisquis super hanc petram & hunc monte

LIBER III.

rem solidissimum ædificat, illeroboratur atque firmatur, neque mouetur in æternum. ¶ Porro, templum hoc secundum triplicem sui partem, etiam triformi virtutum distinctione ornandum est. Et primo virtutibus theologicis, in suprema portione: virtutibus cardinalibus, in media: et virtutibus moralibus, in infima. Et quidem suprema pars, ipse videlicet spiritus (qui summo altari cõparatur, in quo sanctum sanctorum continetur) tribus virtutibus theologicis deceter ornari debet, fide videlicet, spe & charitate. Quarum fides in memoria consistit, vtpote quia credimus in Deum patrem, quod sit ipse fontalis Deus: in Deum filium, quod sit splendor paternæ gloriæ: in Deum spiritum sanctum, quod sit patris dulcedo, & amabilis nexus amoris patris & filij. Spes vero est in intellectu, quia videlicet speramus in Deum filium, quod per sanctissimam passionem suam (per quã omnes ab æterna morte redempti & liberati sumus) nostri miserebuntur: ita tamen si pro modulo & viribus nostris ipsum sequuti fuerimus. Sic enim & non alias, firmam in ipso spem & fiduciam habere poterimus. Charitas demũ in voluntate consistit: quia videlicet Deum spiritum sanctum amare, & ab ipso nos duci ac regi permittere, vnusq; cũ Deo spũs effici debemus. Et sic a patre confortamur: a filio docemur, et agimur a spiritu sancto. Atque hæ tres virtutes theologicæ spiritũ intus enutriunt. ¶ Media vero pars, anima videlicet quæ choro assimilatur, virtutibus cardinalibus exornanda est: quarum tamen prima, iustitia videlicet spiritui applicatur, & specialiter voluntati, quo scilicet ipsa voluntas fortiter in Deo persistat.

MARGARITAE EVANG.

stat, & unicuique quod suum est, iuste tribuat.
 Secunda, scilicet temperantia, concupiscibili affi-
 gnatur. Tertia vero prudentia rationali tribui-
 tur, ut videlicet ipsa prudens sit sicut serpens, &
 simplex sicut columba. Quarta denique fortitudo
 irascibili coniungitur, ad reprimendū ipsam,
 quo & malo resistat, & bona quæq; viriliter ag-
 grediatur. Et hæc quatuor virtutes comparantur
 cardinibus quatuor, quibus valvæ hæret ex qua-
 tuor aduncis seu turriculis, adeo firmiter lapide
 siue ligno postili infixis, ut cardines vna eū val-
 vis ex eis pēdeant. Valvæ hæc siue ianua hæc my-
 stice Christus est, cuius primus cardo, iustitia vi-
 delicet ipse in voluntate suspensus est. Secun-
 dus, temperantia eius, in concupiscibili. Tertius,
 prudentia illius, in rationali. Quartus, fortitudo
 ipse, in irascibili. Et hæc ianua aperitur & clau-
 ditur: quo nimirum significatur, quod per me-
 ta ipse in diuinitatem ingredi & deifici fieri, at-
 que eisdem, quibus ornatus erat ipse virtutibus
 exornari, ipsumque interius sequi in spiritu, &
 exterius humanitatem eius & omnia in ipso, per
 ipsum & cum ipso perficere debeamus. Taliter
 ergo in anima quatuor exornari virtutibus car-
 dinalibus conemur, quæ nimirum animā corro-
 borant, atq; in Deo confirmant, stabiliuntque.
 Infima demum portio, corpus videlicet quod
 communiore ecclesiæ parti comparatur, moralibus
 virtutibus exornandum est, obedientia vi-
 delicet, castitate, patientia, humilitate, honestate,
 verecundia, sobrietate, pietate, & cæteris.
 His nanque virtutibus corpus decenter orna-
 tur.

De

LIBER III.

De nouem choris angelorum.

Cap. XV.

Insuper cum nouem esse angelorum choros manifestū sit, cuiuslibet hominis parti tres chori assignantur, per quos & defenduntur. Quippe, cum beatissimi illi spūs nostri sint auxiliarij, nobisque nocte ac die assistant, quatenus eum quem nequam angeli perdiderunt, locum aliquādo possidere valeamus. Sane ipsi angeli semp contēplantur speculum summe Trinitatis ipsoque perfruuntur, & nihilo minus semper etiam continuum quendam ad nos respectum habent; semperque in diuina præsentia essentialiter permanent, & in nobis distinctis actibus operantur. At tamen ipse Deus longe nobilius & multo magis proprie, sine intermissione in nobis operatur. Porro, nouem isti angelorum chori tres hierarchias constituunt, singulis hierarchijs tres choros subiiciendo. Et quælibet hierarchia specialem ac distinctum habet respectum ad tres illas, quæ in homine sunt, partes: quarum vna est corpus & homo noster exterior, altera intellectualis & rationalis anima, tertia spiritus siue mens deiformis. Atque hæc tria in vno sunt homine, & angeli omnes specialem ac singularem in eis operationem suam habent. ¶ Vt enim de hierarchijs dicere incipiamus, infimi primi hierarchiæ angeli dicuntur, qui exteriori homini inserviunt, ipsum admonent, custodiunt ac dirigunt ad omne bonum & opera virtutum, & a malignorum spirituum, qui nobis iugiter insidiantur, tentationibus cōseruant. Suntq; nobilissimi